

Omgevingsvisie Provincie Flevoland

Regioatelier Oost

Datum: 9 december 2024, 14:00-17:00

Locatie: De Meerpaal, De Rede 80, 8251 EX Dronten.

Opzet verslag: Dit verslag is een samenvatting van de opgehaalde inbreng bij de werkvormen. De inleidende powerpoint presentatie is meegestuurd als bijlage bij dit verslag.

Over de Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een langetermijnplan van de provincie Flevoland. In een omgevingsvisie staan de ambities en doelen die de provincie heeft voor de leefomgeving. Met als grote vraag: hoe ziet Flevoland er in 2050 uit? Hoe en waar wordt er gewoon, gewerkt en geleefd? En hoe wordt de schaarse ruimte in de provincie ingericht? Welke maatschappelijke kansen, opgaven en uitdagingen zijn er en welke oplossingen kunnen daarvoor bedacht worden?

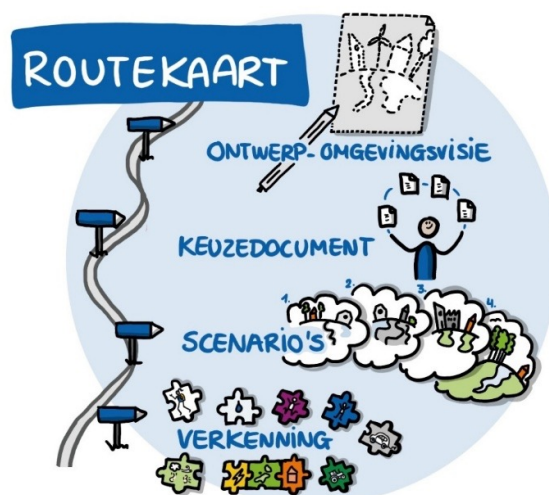
Participatie over scenario's

De routekaart voor het maken van de nieuwe omgevingsvisie bestaat uit vier fasen. De bijeenkomst waar dit verslag over gaat, maakt deel uit van de tweede fase. Voor deze fase heeft de provincie verschillende scenario's voor de toekomstige ontwikkeling van Flevoland opgesteld. Deze extreme scenario's helpen om inzicht in de voor- en nadelen van verschillende ontwikkelrichtingen. Het doel is niet om één scenario te kiezen, maar om kansen, risico's en de voorkeuren van Flevoland in beeld te brengen.

De scenario's zijn tijdens meerdere bijeenkomsten getoetst bij verschillende doelgroepen zoals bij andere overheden, maatschappelijke partners en inwoners. Naast dit regioatelier op 9 december 2024 organiseerde de provincie Flevoland ook een strategiesessie (26 november 2024) en regioateliers in Almere en Emmeloord (2 en 3 december). Ook werd er een fotoactie georganiseerd over de identiteit van Flevoland. Daarnaast deelt de Jongerenraad van Flevoland hun visie op de scenario's.

De vervolgstappen

De verzamelde input uit de participatie brengt de provincie samen in een keuzedocument met een of meerdere alternatieven voor de omgevingsvisie. Daarna volgt een nieuwe participatieronde, die zal plaatsvinden in het tweede kwartaal van 2025. De laatste stap van dit proces is het opstellen van een ontwerp omgevingsvisie dat aan Provinciale Staten ter besluitvorming wordt voorgelegd. Na deze besluitvorming wordt de ontwerp omgevingsvisie ter inzage gelegd. Hier kan iedereen op reageren. Begin 2026 is de definitieve omgevingsvisie gereed.

Gebruikte werkvormen

- **Hoop en vrees (individuele opdracht):** Bij binnenkomst kozen de deelnemers een afbeelding die staat voor hun hoop en hun vrees voor de toekomst van Flevoland. Ze beantwoordden daarbij twee vragen: Hoe hoop je dat Flevoland er in 2050 uitziet? En wat is je vrees als je aan het Flevoland van de toekomst denkt? Op de achterkant van de foto's schreven ze een korte toelichting om hun keuze uit te leggen.
- **Reflectie op de thema's per scenario (groepsopdracht):** In een plenaire groepssetting dachten de deelnemers na over zeven thema's: wonen, economie, klimaatadaptatie, natuur, landbouw, mobiliteit & energie, en gezondheidszorg. Elk thema bestond uit vier mogelijke ontwikkelscenario's. Voor elk thema gaven de deelnemers aan welke kansen en knelpunten ze zagen. Het doel van deze werkvorm was om vrij te denken en alle mogelijke kanten van de scenario's te belichten.
- **Stemronde hoop en vrees per thema (individuele opdracht):** Tot slot konden de deelnemers per thema hun hoop en vrees aangeven met stickers. Elk thema werd beoordeeld op basis van de vier scenario's, waarbij een groene sticker stond voor het favoriete scenario en een rode sticker voor het minst gewenste scenario.

Resultaat Hoop en Vrees

De deelnemers kozen een afbeelding die staat voor hun hoop en vrees over de toekomst van Flevoland. De gekozen foto's zijn te zien in de afbeelding. De opsomming hieronder is een samenvatting van de toelichtingen die deelnemers op de achterkant van hun foto schreven.

Resultaten Hoop

Klimaatadaptatie

- Het behouden van 'droge voeten' en het intelligent omgaan met waterbeheer. Dijken blijven niet alleen praktisch belangrijk, maar ook symbolisch als teken van stabiliteit.

Landbouw

- Veel ruimte voor agrarische bedrijven, waarbij een gezonde bodem en biodiversiteit centraal staan; schonere landbouw met minder verontreinigende gewasbeschermingsmiddelen en een beperking van vermessing.

Economie

- Groei van hoogwaardige technologische bedrijven, gecombineerd met scholingsmogelijkheden en werkgelegenheid voor zowel hoger als lager opgeleiden. Hierbij wordt ook het belang van een goede infrastructuur benadrukt.

Wonen

- Een balans tussen wonen, werken en recreëren. En het verweven van functies zoals recreatie en landbouw. Het versterken van de groenstructuren in de provincie, zeker in de woongebieden.

Resultaten Vrees

Landbouw

- Afname van het aantal oorspronkelijke landbouwerven, wat leidt tot verpaupering en verlies van sociale cohesie in het buitengebied.

- De unieke identiteit van Flevoland dreigt verloren te gaan door stedelijke invloeden en het ondergeschikt maken van dorpen aan stedelijke belangen.

Wonen

- Het volbouwen van de polder om woningtekorten elders op te lossen

Economie

- De verdozing van het landschap door grote bedrijfsgebouwen wordt als een bedreiging ervaren.

Mobiliteit & energie

- Nog meer windmolens en zonnepanelen in open landschappen wordt gezien als landschapsvervuiling. Er is voldoende ruimte op daken.

- Lucht- en geluidsvervuiling in algemene zin.
- Geluidsoverlast door de komst van de F35.

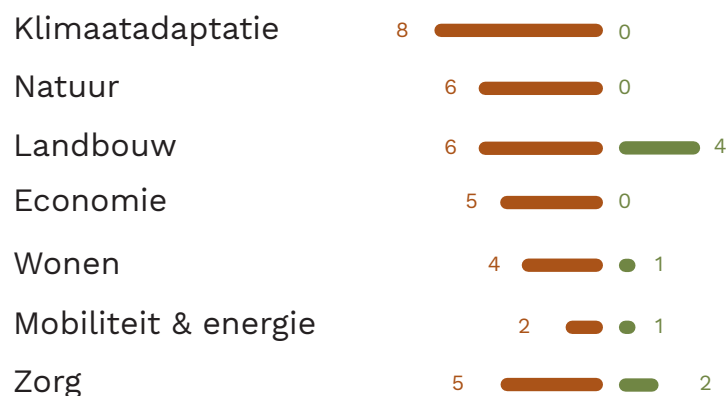
Resultaat stemronde Hoop en Vrees. Samenvatting per thema

De deelnemers konden per thema hun hoop en vrees aangeven met stickers. Elk thema werd beoordeeld op basis van de vier scenario's, waarbij een groene sticker stond voor het favoriete scenario en een rode sticker voor het minst gewenste scenario. Het resultaat is hier samengevat in aantal stemmen weergegeven in de balkjes.

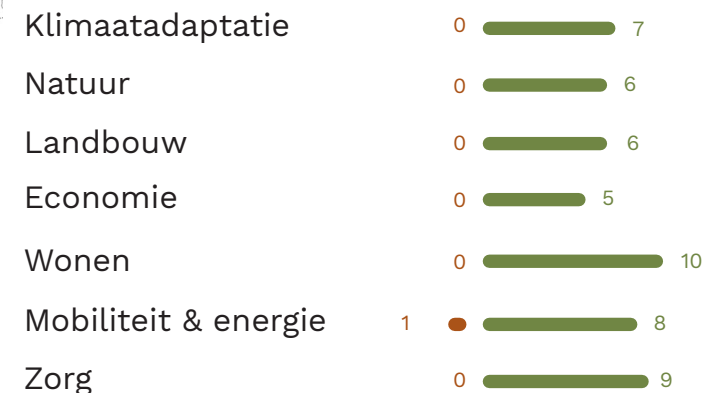
— Hoop
— Vrees

Innovatief Materiële welvaart - Clusteren

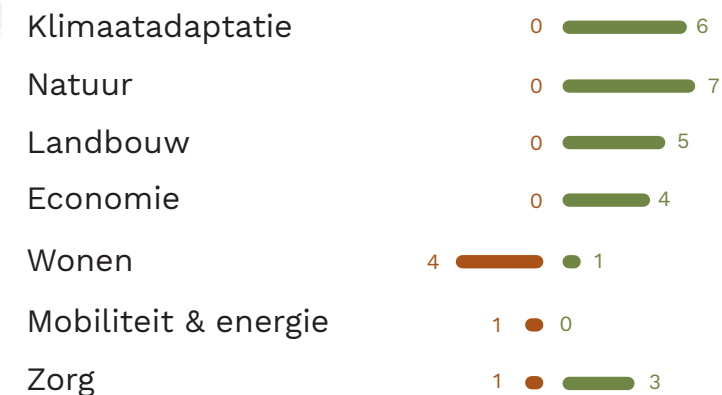
Doelmatig Efficiënte welvaart - Zoneren

Actief Individueel welzijn - Mozaïek

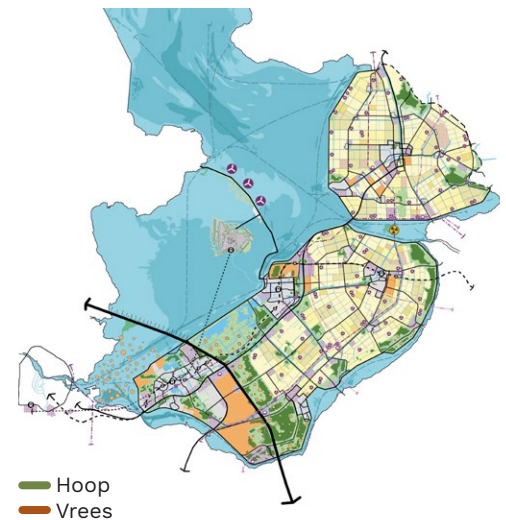
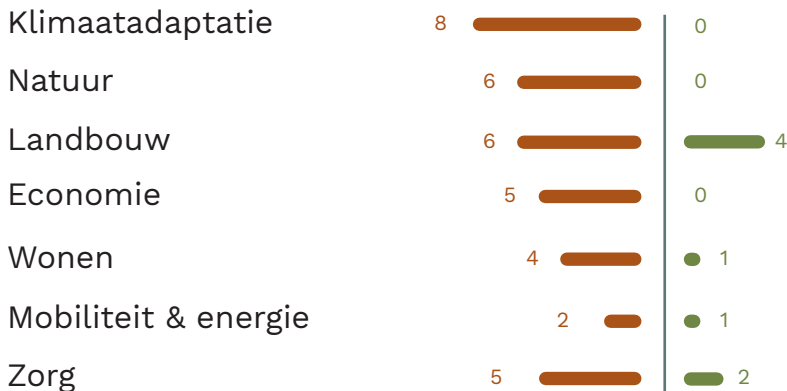
Robuust Krachtige leefomgeving - Verweven

Innovatief

Materiële welvaart - Clusteren

Resultaat stemronde Hoop en Vrees

Reflectie op thema's

Hieronder een samenvatting van de kansen en knelpunten voor dit scenario benoemd door de deelnemers. Als er bij een thema geen kansen of knelpunten zijn benoemd, is dit thema hieronder weggelaten.

Knelpunten

Klimaatadaptatie: Niet realistisch voor oostelijk Flevoland, teveel positieve aandacht naar de stedelijke gebieden; botst met opgaven om Flevoland toekomstbestendig te houden.

Natuur: Functioneel inzetten van natuur zet het belang van natuur zelf onder druk.

Landbouw: Beperkte ruimte voor eigen initiatief en creativiteit van de agrarische ondernemer; dreigende verloedering van leegstaande erven; afname sociale cohesie; milieuproblemen zoals verzilting en uitputting; gebrek aan helder einddoel.

Economie: Tweedeling in de polder: Regio Zwolle en Regio Randstad niet gewenst; belangrijk dat Amstelmere draagt niet alleen lusten, maar ook de lasten heeft.

Wonen: Onevenwichtigheid door focus op Almere/Amsterdam; over-industrialisatie en toename verkeersstromen tasten leefbaarheid aan; te sterke marktwerking, gebrek aan sturing en grondspectatie zijn ongewenste ontwikkelingen.

Mobiliteit en energie: Leefbaarheid wordt ondergeschikt aan efficiëntie.

Gezondheidszorg: Gezondheidsrisico's door weinig kwalitatieve (stedelijke) leefomgeving; beperkte ziekenhuiszorg, vooral in Noordoost-Flevoland en Lelystad; inefficiënte verkeersbewegingen door verspreide zorglocaties.

Kansen

Natuur: Ontwikkeling van natuur binnen stedelijke gebieden.

Landbouw: Grootschalige, schone landbouw die toekomstgericht is, belangrijk voor voedselproductie richting 2050; erven die niet meer gebruikt worden, kunnen opgeruimd worden.

Economie: Aansluiting op de waterstofbackbone; efficiënt en rendabel scenario.

Wonen: Versnelling en ontwikkeling van woningbouw door meer verantwoordelijkheid bij private partijen te leggen.

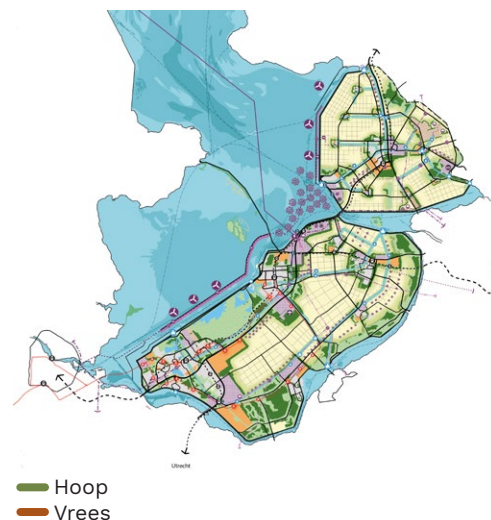
Mobiliteit en energie: Efficiënte, innovatieve oplossingen

Gezondheidszorg: Innovatieve zorgvormen, kleinschalige woonzorglocaties in het buitengebied, en een aantrekkelijk verdienmodel.

Doelmatig Efficiënte welvaart - Zoneren

Resultaat stemronde Hoop en Vrees

Reflectie op thema's

Hieronder een samenvatting van de kansen en knelpunten voor dit scenario benoemd door de deelnemers. Als er bij een thema geen kansen of knelpunten zijn benoemd, is dit thema hieronder weggelaten.

Knelpunten

Natuur: Strikte afbakening van natuurgebieden is ongewenst, moet geïntegreerd worden in totale leefomgeving; groene zones moeten kunnen meegroeien met de ontwikkeling van de bebouwde omgeving

Landbouw: Huidige regelgeving staan schaalvergroting en verdere ontwikkeling in de weg.

Wonen: Beperkte bewonersparticipatie en inspraak in planvorming, scenario laat weinig ruimte voor flexibiliteit.

Gezondheidszorg: Hoge verwachtingen en maatschappelijke druk op inwoners; risico op overbelasting van mantelzorgers; systeem vereist grote inspanning om draaiende te blijven.

Kansen

Klimaatadaptatie: Door centraal te sturen, doe je recht aan het belang van alle Flevolandse.

Natuur: Er wordt ruimte voor natuur vrijgehouden

Landbouw: Dit scenario geeft duidelijkheid voor landbouwbedrijven; is het meest haalbaar voor de sector, ruimte voor schaalvergroting.

Economie: Verbeterde infrastructuur en efficiënt gebruik van bedrijventerreinen leiden tot een economische impuls; meer werkgelegenheid en de komst van grotere bedrijven; bedrijfsvoering blijft rendabel.

Wonen: Efficiënt en schaalbaar ruimtegebruik en heldere gebiedsindeling zorgen voor een goed georganiseerde provincie; er blijft ruimte voor andere functies; ontwikkeling van compacte kernen bevorderen optimale bereikbaarheid.

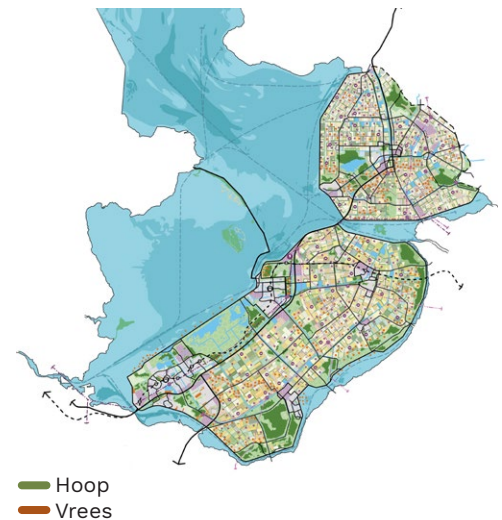
Mobiliteit en energie: Goed georganiseerde infrastructuur, zowel voor vervoer als energie; versnelling van de energietransitie; aanpak van netcongestie. Er is beter OV nodig, bijvoorbeeld de Lelylijn.

Gezondheidszorg: Efficiënte zorgverlening met korte communicatielijnen; beter georganiseerde informele zorg dankzij sterk verbindend vermogen in de gemeenschap.

Actief

Individueel welzijn - Mozaïek

Resultaat stemronde Hoop en Vrees

Reflectie op thema's

Hieronder een samenvatting van de kansen en knelpunten voor dit scenario benoemd door de deelnemers. Als er bij een thema geen kansen of knelpunten zijn benoemd, is dit thema hieronder weggelaten.

Knelpunten

Klimaatadaptatie: Geen sturing is geen richting; het is de vraag of de agrariër de keuze maakt die goed is voor de hele provincie, te risicovol.

Natuur: Persoonlijk belang weegt zwaarder dan het gemeenschapsbelang; leidt tot versnippering, identiteit polder verdwijnt.

Landbouw: Spanningen tussen wonen en landbouw door overlast van machines, modder en geur; gemengde bedrijfsvoering is in de praktijk vaak niet haalbaar, boeren moeten specialiseren; te veel lokale concurrentie; lokale afzetmarkt te klein voor benodigde productie; dit scenario is te beperkend voor de landbouw.

Economie: Onduidelijk verdienmodel, wat is de financiële haalbaarheid van kleinschalige oplossingen? Verrommelde omgeving, wat mag waar? Oplossing zit niet alleen in het kleinschalige

Wonen: Verspreide verstedelijking leidt tot inefficiënt ruimtegebruik; aantasting van karakteristieke open landschap van de polder verdwijnt; voorzieningen en infrastructuur worden minder efficiënt; werkt 'eilandjes' binnen de samenleving in de hand.

Mobiliteit en energie: Energielivering is minder goed te reguleren; huidige infrastructuur leent zich hier niet goed voor; de investeringskosten om dit toch mogelijk te maken, zijn veel te hoog.

Gezondheidszorg: Onzekere verbindingen met specialistische zorg; inefficiënte zorgverlening door verspreide verstedelijking.

Kansen

Klimaatadaptatie: Ruimte voor innovatie in klimaatadaptatieve oplossingen.

Natuur: Ruimte voor natuur in de directe woonomgeving; onderscheidend karakter van het scenario.

Landbouw: Focus op duurzaamheid en toekomstbestendigheid binnen de sector.

Economie: Innovatie en creativiteit door samenwerking op kleine schaal, samen tot slimme oplossingen komen.

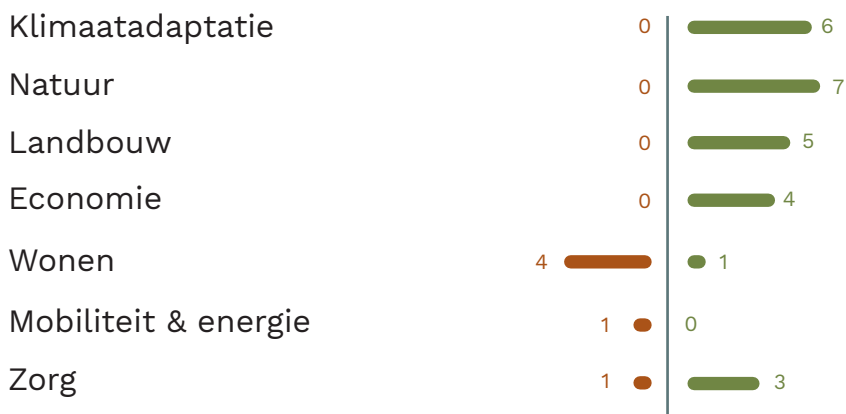
Wonen: Behoud van het landelijke karakter van Flevoland; veel ruimte en vrijheid voor bewoners, gezonde leefomgeving die mensen actief houdt; diverse woonvormen mogelijk.

Gezondheidszorg: Brede welvaart en tevredenheid onder inwoners.

Robuust Krachtige leefomgeving - Verweven

Resultaat stemronde Hoop en Vrees

Reflectie op thema's

Hieronder een samenvatting van de kansen en knelpunten voor dit scenario benoemd door de deelnemers. Als er bij een thema geen kansen of knelpunten zijn benoemd, is dit thema hieronder weggelaten.

Knelpunten

Klimaatadaptatie: Hogere grondwaterstanden hebben negatieve gevolgen voor landbouw en bomen; staat ver af van de huidige inrichting van de provincie.

Landbouw: Natuurinclusieve landbouw is geen geld mee te verdienen; weerstand van agrariërs tegen vernatting.

Economie: Hoge bouwkosten van meerlaagse distributiecentra bemoeilijken de realisatie. Natuur: Teveel aandacht voor het belang van natuur.

Wonen: Verdichting zet leefomgeving onder druk, hoogbouw sluit niet aan bij ieders woonwensen; is er voldoende ruimte in de bestaande kernen? Scenario biedt weinig flexibiliteit.

Mobiliteit en energie: Verkeer wordt minder efficiënt; te sterke nadruk op fiets- en OV-gebruik, gaat niet werken voor bedrijven.

Gezondheidszorg: Onzekerheid over financiële haalbaarheid van de voorgestelde zorgoplossingen.

Kansen

Klimaatadaptatie: Toekomstbestendig door goed grondwaterbeheer; versterking van biodiversiteit als ondersteuning van aanpassingsvermogen;

Natuur: Echt natuurherstel, dat biodiversiteit versterkt; verbinding tussen natuurgebieden; recreatie in het groen in de woonomgeving versterkt het welzijn van inwoners.

Landbouw: Vermindering van gewasbescherming; bevordering van biodiversiteit door natuurinclusieve landbouw.

Economie: Efficiënte clustering, we gaan op deze manier zorgvuldig met de ruimte om.

Wonen: Kostenefficiënte aanpak met gerichte gestuurde woningprogramma's.

Mobiliteit en energie: Vermindering van milieuvuiling door minder autoverkeer; energieopwekking via waterhoogteverschillen; aanpak van netcongestie.

Gezondheidszorg: Duurzaam behoud van sociale verbanden en mantelzorgnetwerken; efficiënte uitvoering van zorgdiensten; betere organisatie door compacte verstedelijking; kortere aanrijtijden en mogelijkheden voor innovatieve zorgoplossingen.